Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

U SPEKTRU BOGATSTVA RAZLIČITOSTI – 8 – Visoki standard poštovanja ljudskih prava u Hrvatskoj – ZNANSTVENI PRISTUP ISTRAŽIVANJU NEKIH SPECIFIČNIH PRAVA NACIONALNIH MANJINA U HRVATSKOJ

Antun Brađašević · Tuesday, June 1st, 2021

Uvodno:

U dogogodišnjoj novinarskoj praksi kreiranja i uređivanja radijskih tematskih emisija o pravima nacionalnih manjina u RH, (koje su emitirane „u mreži“ nekolicine lokalnih radijskih postaja u RH, uz potporu Fonda za pluralizam i raznovrsnost elektroničkih medija AEM-a), imao sam nerijetko zadovoljstvo intervjuirati ugledne znanstvenike, politologe, sociologe,… Za kraj ovog serijala pod nazivom „U spektru bogatstva različitosti“ koji ima prije svega edukativni i informativni karakter, odlučio sam vam izdvojiti pregršt zanimljivih, korisnih i važnih informacija na temu prava pripadnika nacionalnih manjina u RH, do kojih su u svojim znanstvenim istraživanjima (propitujući određene teme) došle tri ugledne osobe, a to su: **Barbara Mašić**, doktorandica na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, dr. sc. **Vesna Crnić Grotić**, redovna profesorice međunarodnog prava na Pravnom Fakultetu Sveučilišta u Rijeci te predsjednica Odbora stručnjaka Vijeća Europe za praćenje provedbe europske Povelje o regionalnim i manjinskim jezicima, i dr. sc. **Antonija Petričušić**, profesorica sociologije na Pravnom fakultetu u Zagrebu, članica Nadzornog odbora HRT i članica Savjetodavnog odbora Vijeća Europe za praćenje ostvarivanja okvirne Konvencije za prava nacionalnih manjina. Cilj prikaza dijela razmišljanja ovih triju ekspertica za manjinsku politiku u Hrvatskoj i svijetu je to da i mi sami, odnosno svatko od osoba koje će to pročitati, usporedi svoja razmišljanja sa ovima koja ćete upoznati. Ponavljamo kako je Hrvatska u svojoj legislativi osigurala i zajamčila vrlo velika prava, no ona se u prksi često ne provode dosljedno.

Barbara Mašić

Istraživanja
dr. Barbare Mašić vezano uz izbore za manjinsku upravu

Evo najzanimljivijih zaključaka:

Na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „Nacionalne manjine, migracije i sigurnost“ održanoj na Brijunima prezentirala je temu „Postizborna analiza: jesu li nacionalne manjine aktivnije?“ u kojem su predstavljeni rezultati izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina. U

istraživanju su analizirani podaci o rezultatima izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u zadnja dva izborna ciklusa, na izborima 2019. i 2015. godine, koje je objavilo Državno izborno povjerenstvo. Osobni motiv za istraživanje bio je povelik broj raspisanih izbora za članove vijeća – naime, 2019. godine je raspisano 515 izbora za članove vijeća nacionalnih manjina u odnosu na 314 iz 2015. godine. S aspekta aktivnosti nacionalnih manjina, odnosno ”iskoristivosti” pasivnog biračkog prava, dakle, ako gledamo na koliko su raspisanih izbora manjine kandidirale svoje kandidate 2019. godine u odnosu na 2015. godinu, zamjetan je pad u pogledu vijeća (na 515 raspisanih održano je njih 352 (68%), a 2015. godine na 314 raspisanih održano je 288 (92%). Nešto je veća aktivnost sada u odnosu na predstavnike, od 144 raspisana izbora održano je njih 109 (76%), dok je četiri godine ranije od raspisanih 235 izbora održano njih 161 (68%). Ukoliko promatramo aktivnost po manjinama, najveći pad aktivnosti dogodio se srpskoj (84% 2015. godine u odnosu na 63% 2019. godine), talijanskoj (72% 2015. godine u odnosu na 55% 2019. godine), slovenskoj (73% 2015. godine u odnosu na 55% 2019. godine) te romskoj (92% 2015. godine u odnosu na 77% 2019. godine) nacionalnoj manjini. S druge strane, ako pogledamo podatke o financiranju rada vijeća i predstavnika po manjinama u pravilu postoji porast financiranja za 2019. godinu u odnosu na 2015. godinu, pa je tako utrošeno nešto više od milijun kuna više za srpsku, 730.000 više za bošnjačku, 370.000 za romsku, 350.000 za mađarsku nacionalnu manjinu. Nekim manjinama financiranje je smanjeno, najviše talijanskoj (za 200.000 kn, odnosno 23% u odnosu na 2015. godinu), što zapravo i odgovara prije navedenim rezultatima koji analiziraju aktivnost vijeća i predstavnika (talijanske) nacionalne manjine.

Došlo se i do zaključka kako zbog raznih okvira kroz
koje interesi pripadnika nacionalnih manjina mogu biti zastupani (izvršna i predstavnička tijela jedinica lokalne i područne samouprave; zakonodavno tijelo Republike Hrvatske), ni sami pripadnici nacionalne manjine, ne znaju nabrojati sve vrste predstavništva koje imaju. Događa se situacija u kojoj se od šume ne vidi drveće, odnosno pripadnici nacionalnih manjina imaju toliko opcija za angažman bilo koje vrste, ali ne znaju ga iskoristiti. Problemi u radu vijeća i predstavnika na nižim razinama su praktične prirode. Primjerice u krajevima koje je pogodio val emigracije, općine gube svoje stanovnike, a posljedično i vijeća svoje članove. Nadalje, jedan od problema je već navedeni praktični diskontinuitet rada, koji se očituje u tome da se vijeće sastane samo na konstituirajućoj
sjednici u jednom mandatu. Konačno, veliki problem je i educiranost članova vijeća i budućih kandidata o njihovoj ulozi. Činjenica jest da su neke manjine vidljivije, a neke su manje vidljive. Primjerice kada biste zaustavili slučajne prolaznike i pitali da nabroje tri nacionalne manjine u Hrvatskoj nabrojali bi možda srpsku i romsku nacionalnu manjinu, možda u Istri talijansku i onda bi dugo razmišljali. A u Hrvatskoj ih imamo dvadeset i dvije uz opciju proširenja. Romska nacionalna manjina ustrajna je u zalaganju za svoja prava i politički vrlo aktivna, a i aktivno biračko pravo koristi gotovo trećina upisanih birača romske nacionalnosti. S druge strane, neke manjine su nevidljive unatoč velikom

broju pripadnika (bošnjačka), bilo zbog prilagođavanja hrvatskom društvu i preuzimanju pravila ponašanja i pravila političke utrke kakva vrijede za sve građane Republike Hrvatske (češka, rusinska, slovačka) bilo zbog nezainteresiranosti (slovenska, talijanska). Prema podacima iz istraživanja nije vidljiva korelacija između financiranja i aktivnosti jer bez obzira na povećanje financiranja, aktivnost nacionalnih manjina opada. Najeklatantniji primjer je Grad Zagreb u kojem djeluje 19 nacionalnih manjina, sa ukupno 13% pripadnika od ukupnog broja pripadnika na području Hrvatske (po Popisu iz 2011), financira ih se sa 40% ukupnog iznosa (na razini države), a odaziv birača je ispodprosječan – 8,5%.

Mala izlaznost (odaziv birača) na izborima je općenito problem u Hrvatskoj na svim vrstama izbora, a posebno kad se radi o manjinskim izborima. Prosječni podatak sa zadnjih izbora jest izlaznost od 13,56% (izbori i za članove vijeća i predstavnike, na svim razinama samouprave). Ukoliko gledamo izlaznost po kriteriju kategorije kandidata, veća je izlaznost kad su u pitanju vijeća, a ukoliko gledamo po kriteriju razine samouprave, najveća je na izborima za članove vijeća na razini općina (23,13%), dok je ispodprosječna na razini općine na izborima za predstavnika (10,68%), na razini županija na izborima za predstavnika (10,88%) i na razini gradova na izborima za vijeća (10,9%). Zaključno, manjine su u ovom segmentu participacije u političkom životu najmanje aktivne. No postoje još tri modela sudjelovanja pripadnika nacionalnih manjina u političkom životu (izvršna i predstavnička tijela jedinica lokalne i područne samouprave; te zakonodavno tijelo Republike Hrvatske). Na nacionalnim manjinama je da odluče koji je za njih najkorisniji model, no, činjenica je da u svakom od modela postoji visoki rizik od zadovoljenja partikularnih interesa nauštrb manjinske zajednice u cjelini. U vezi s time, zabrinjava podatak da je od 270 izbora raspisanih za članove vijeća u općinama, održano njih tek 139 održano, budući da su organizacije na lokalnoj razini one od kojih bi angažman trebao početi. Stoga je nužno: prvo, upoznavanje na širem planu pripadnika nacionalnih manjina sa njihovim pravom na politički angažman i mogućnostima za uključivanje u isti; drugo, uključivanje mladih pripadnika nacionalnih manjina u političke aktivnosti na svom području; treće, rotacija ljudi na čelnim pozicijama, četvrto, edukacija članova vijeća i predstavnika o djelokrugu vijeća nacionalnih manjina i peto, bolja suradnja s predstavnicima lokalnih vlasti, ali i vijeća i predstavnika međusobno na istom području

Vesna Crnić Grotić

Dr.Vesna
Crnić Grotić, o praćenju provedbe europske Povelje o regionalnim i manjinskim
jezicima.

Evo njenih najvažnijih zaključaka:

„Naš jezični prag je najviši među potpisnicama
europske Povelje o regionalnim i manjinskim jezicima. Svi se drže praga od 5, 15 do najviše 20 posto, a jedino mi imamo prag da treba jedna trećina pripadnika nacionalne manjine na nekom području da se mogu ostvarivati određena jezična prava odnosno da bi se uvela upotreba u službene svrhe. Ono što je međutim pohvalno jeste da nemamo praga kada se radi o korištenju manjinskih jezika u obrazovne svrhe. Država ima obvezu da radi na jačanju tolerancije kada su u pitanju jezična i druga prava. Tu je obavezu Hrvatska preuzela ratificirajući Povelju i na tome treba sustavno raditi i bez obzira na ratne traume nastojati afirmirati zajedničku kulturnu baštinu, suživot i toleranciju. Hrvatska je malo kasnila s podnošenjem Izvještaja tako da je u ovaj izvještajni

period ušlo dosta dugo razdoblje od 2015. do 2019. godine. To znači da su u taj izvještajni period ušla i neka događanja koja su bila direktno usmjerena protiv manjinskih jezika kao što je to bio slučaj s inicijativama za zabranu ćirilice u Vukovaru što je onda naravno našlo i svoju refleksiju u Izvještaju odnosno u ocjenama koje je dao Odbor stručnjaka za provedbu Povelje. Kao najveći nedostaci naznačeni su problemi ravnopravne uporabe manjinskih jezika u službenom javnom komuniciranju kako je to predviđeno našom zakonskom regulativom, barem u onim sredinama (općinama, gradovima) u kojima ima dovoljan broj pripadnika nacionalnih manjina . Treba napomenuti da Povelja ne govori o pragovima , ona ne koristi taj termin već ona rabi koncept dovoljnog broja govornika koji bi mogli opravdati posebne jezične mjere i rješenja, dok mi baratamo pojmom "jezičnog praga „ koji je uz to kod nas vrlo visok, najviši (1/3 u nekoj administrativnoj jedinici) među svim zemljama koje su prihvatile ovu Povelju. Na to se Odbor ponovno osvrnuo i apostrofirao taj problem ukazujući da bi Hrvatska trebala odustati od tog koncepta brojčanog praga, a gledati gdje ima dovoljan broj govornika nekog manjinskog jezika da bi se određene jezične mjere mogle koristiti i implementirati. Odbor razlikuje romske jezike romani chib i bajaški . Hrvatska je prilikom ratifikacije Povelje stavila rezervu da neće primjenjivat Povelju u odnosu na neteritorijalne jezike što se po mišljenju odbora odnosi na romani chib. Međutim bajaški romski jezik bi bio pokriven Poveljom jer se ne može smatrati neteritorijalnim jezikom i Odbor je već tražio da Hrvatska primjeni zaštitne mjere u odnosu na bajaški romski jezik. To prvenstveno znači da bi trebalo uvesti bajaški u obrazovni sustav romske nacionalne manjine te da bi taj jezik trebao uživati određenu promociju u javnoj upotrebi. To ipak ne znači da bi taj jezik trebalo uvesti u službenu upotrebu jer taj jezik nije pod posebnom zaštitom već ga samo promovirati kroz medije i na neke druge načne čime i se potvrdilo da je i taj jezik jedan dio identiteta Hrvatske. Ovo je bilo 6. izvješće, odnosno šesti evaluacijski ciklus hrvatske provedbe Europske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima. Ipak smo napredovali. Dvadeset godina se povelja primjenjuje i u tom periodu dosta je stvari krenulo naprijed. Svijest o potrebi zaštite manjinskih jezika raste pa ako hoćete jača i njihov osjećaj identiteta. Tako ako gledate npr. situaciju u obrazovanju tu su dosta pozitivni pomaci, a napredaka ima i u službenom korištenju manjinskih jezika. Ako gledamo korištenje talijanskog jezika u Istri onda bi to bio jedan pozitivan model kojega bi bilo dobro primjenjivati i u drugim slučajevima. Međutim, Hrvatska često ima problem s primjenom svojih zakonskih rješenja, a to je slučaj i na ovom području. Imamo dobre zakone ali provedba često kiksa ili osjetno zaostaje. Imamo dobar Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina ali se u gotovo svim izvještajima ponavljaju isti problemi njegove primjene pa to ukazuje i nedostatak dovoljne političke volje da bi stvari ipak išle puno bolje, a mogle bi. Ono što je pohvalno jeste da nemamo praga kada se radi o korištenju manjinskih jezika u obrazovne svrhe a to znači da bez obzira na broj pripadnika nacionalne manjine, ako ima interesa nastojat će se organizirati neka nastava na manjinskom jeziku ili bar neko podučavanje tog jezika. Ovdje bi ih željela spomenuti još jedan zanimljiv problem, a to je stav države u odnosu na istroromanski jezik za koji je odbor utvrdio da spda pod zaštićene jezike jer se radi o autohtonom jeziku koji se faktički koristi stoljećima. Država ima

obvezu da radi na jačanju tolerancije kada su u pitanju jezična i druga prava. Tu je obavezu Hrvatska preuzela ratificirajući Povelju i to je jedna važna preporuka Odbora stručnjaka za provedbu Povelje. Hrvatska na tome treba sustavno raditi i bez obzira na ratne traume treba nastojati afirmirati zajedničku kulturnu baštinu, suživot i toleranciju. Nije Hrvatska jedina s takvim problemima u Europi no upravo zato treba raditi na razvoju europskih vrijednosti pa smo i mi pozvani raditi na tome.

Antonija Petričušić

Dr.
sc. Antonija Petričušić, o diskriminaciji djece pripadnika manjinskih nacionalnih zajednica u uvjetima pandemije COVID 19 u+i tzv. škole na daljinu

Najzanimljviji naglasci:

„U sklopu promišljanja i analiziranja ovog novog obrazovnog sustava posebno sam se suočila i s činjenicom da su neka djeca odnosno neke kategorije djece ispuštene, da su ta djeca u ovom novom procesu učenja diskriminirana pa čak i isključena. Mislim da je i ova situacija još jednom pokazala kako u doba krize manjinske skupine, ranjive skupine u pravilu postaju još ugroženije i još marginaliziranije i da nužno trebamo osmišljene i jače politike integracije koje će imati i sustavnu financijsku potporu. U tom sklopu, obrazovni aspekti imaju posebnu i važnu ulogu i sigurno je da bi mnogi akteri, od civilnih udruga pa dalje, poučeni ovim iskustvima trebati poticati ostvarivanje ali i daljnji razvoj obrazovnih prava, manjinskih i ranjivih zajednica. Moj motiv za pokretanje ovih pitanja bio je ponajprije osoban jer sam i sama majka jednog učenika petog razreda koji se u velikoj mjeri pogubio u toj novoj školi koja mu je tako reći servirana preko noći. Kada sam zajedno s njim počela ulaziti u sve te programe i platforme shvatila sam koliko je to zahtjevno i prvo sam kontaktirala školu, ali brzo sam shvatila da to nije problem neke škole već prije svega loše organizacije čitavog tog sustava „Škole na daljinu„ te da se radi, u prvom redu, o odgovornosti Ministarstva znanosti i obrazovanja. Zato sam ministrici i uputila pismo, na koje nikad nisam dobila odgovor, a pitala sam što će se poduzeti kako bi se najprije smanjila opterećenost učenika ovim nastavnim procesom i omogućilo im se lakše snalaženje. A onda sam kao pravnica, a i ekspertica za manjinska pitanja brzo shvatila koliko uvedeni obrazovni sustav dodatno pogađa neke grupe i ranjive skupine i odlučila pokušati potražiti i potaknuti institucionalnu pomoć i moguća rješenja, pravednija i humanija. Napisala sam pismo i pravobraniteljici za djecu te formirala facebook grupu nezadovoljnih roditelja pod nazivom „Roditelji u korona školi“ koja je vrlo brzo okupila više od 5 tisuća, mahom bijesnih, roditelja kojima se ne sviđa nova škola koja je nametnuta njima i njihovoj djeci. Zahvaljujući medijima koji su pismo objavili u javnost se probila informacija da je postoji i izraženo nezadovoljstvo „Školom na daljinu„ te da je u nekim važnim aspektima ona nepravedna i da je mogla biti puno bolje i kvalitetnije organizirana. U sklopu promišljanja i analiziranja ovog novog obrazovnog sustava posebno sam se suočila i s činjenicom da su neka djeca odnosno neke kategorije djece ispuštene, da su ta djeca u ovom novom procesu učenja diskriminirana pa čak i isključena. U prvom redu, upozorila sam na djecu iz romske nacionalne manjine kojima hrvatski nije materinji jezik i koji u svojim domovima dobro ne barataju tim jezikom i za njih je trajno podučavanje hrvatskog jezika nužno kako bi oni mogli bar donekle nadoknaditi te svoje loše početne pozicije u odnosu na svoje vršnjake. Dalje, tu su djeca azilanata, osoba koje traže ili su dobili azil u Hrvatskoj, kojima naravno hrvatski nije materinji jezik ali koji ga prema hrvatskim zakonima imaju pravi učiti. Također, tu su djeca i iz siromašnih obitelji koji nemaju odgovarajuću, da tako kažemo, kompjutorsku ili internetsku infrastrukturu za kvalitetno praćenje ove nastave, a na kraju tu su i djeca s zdravstvenim problemima, s posebnim potrebama itd. koja imaju pravo na posebnu prilagodbu, a nisu adekvatno uključena. Reagirala je pravobraniteljica pismom u kojem je tražila od Ministarstva znanosti da se programa škole na daljinu koncipira na način da se i ove diskriminirane kategorije djece u taj proces adekvatno uključe. No ta vrijedna intervencija nažalost nije donijela rezultata. Zbog

toga sam, polazeći i od činjenice da sam članica Nadzornog odbora HRTa koja je kao javni medijski servis (i prema zakonskim propisima koji reguliraju njegov rad) dužna realizirati obrazovne sadržaje na način da oni uključuju i reflektiraju društvenu raznolikost, kulturu tolerancije. integraciju ranjivih i marginalnih društvenih skupina itd. apelirala na ravnateljstvo HRT da tu svoju misiju i ostvaruju i to upravo u ovom momentu i kroz program „Škole na trećem„. U pismu koje sam uputila i glavnom ravnatelju HRTa i naravno ministrici obrazovanja zatražila sam da u obrazovnom tv programu osiguraju poučavanje
hrvatskog jezika za inojezičare, dakle za negovornike (romsku djecu, djecu azilanta ili tražitelja azila), ali i da osiguraju obrazovne programe za drugu djecu nacionalnih manjina koja imaju pravi biti obrazovana na svom jeziku i pismu (što je također dio zakonskih obaveza hrvatskih vlasti). No ni ta akcija nije polučila neke značajnije rezultate pa ni reakcije nadleženih institucija (jer sam pismo naravno poslala i drugim tijelima koje se bave manjinskom politikom u hrvatskom društvu). Mogla bih reći kako sam iz Ministarstva dobila jednu formalnu reakciju i kada sam im opet poslala prijedlog nužnih mjera nisu se nažalost više oglasili. Mislim da je to jedan stil koji ja primjećujem i u ministričinim obraćanjima javnosti, a koje zapravo obilježava jedan mentalitet i praksa odbijanja ministarstva da preuzme punu odgovornosti za svoju nadležnost u sustavu javne vlasti. Oni su sukretaori obrazovne politike i njezini provoditelji. Onog momenta kada im se neko obrati i kritizira ih oni vrate lopticu na teren onoga koji je tu kritiku uputio i kažu ako već kritiziraš onda pošalji i konstruktivne prijedloge kako to riješiti. To nije baš najkorektniji pristup jer ako netko uočava problem ne znači da je i ekspert za njegovo rješavanja. Pa ni ja se, iako sam stručnjakinja za manjinska pitanja, ne bavim metodičkim, pedagoškim ili medijskim pristupima kreiranja obrazovnih sadržaja i programa za nacionalne manjine ali sam u svakom slučaju uputila niz prijedloga vezanih za pravne i druge pretpostavke njihove realizacije. Podsjetila sam na pravne pretpostavke i pravne obaveze koje Hrvatska ima kada je u pitanju poučavanje hrvatskog jezika za djece kojima hrvatski nije prvi jezik kao i za poučavanje manjinskih jezika i kulture te sam nabrojala sve važne odluke i samog Ministarstva pa i drugih tijela te predložila tko bi bili adekvatni subjekti njihove realizacije (i obrazovne i manjinske institucije te druge institucije provedbe manjinske politike). Nisam otkrila „toplu vodu„ ali sam podsjetila one koji bi trebali provoditi određene elemente obrazovne politike da im već mnogi alati za provedbu tih poslova stoje na raspolaganju.Vrlo je pohvalno da nastava za djecu, pripadnike nacionalnih manjina na njihovom jeziku teče i u ovoj krizi izazvanoj korona virusom. No, činjenica je da neke nacionalne manjine imaju bolju logističku infrastrukturu uključivo i bolju povezanost s matičnom državom koja im je u ovom momentu mogla pružiti dodatnu pomoć (producirati i posredovati posebne obrazovne programe na manjinskim jezicima). I tu unutarnja organizacija sigurno igra važnu ulogu. S druge strane, koliko znam, srpska nacionalna zajednica u hrvatskoj je pokušala preko institucionalnih i službenih kanala uvesti poučavanje srpskog jezika i kulture u sklopu aktualne tv škole na Hrvatskoj televiziji (kao model C koji bi se prikazivao na javnoj televiziji), ali u tome nisu uspjeli. Ponuđeno im je tek

da sami snime i pripreme materijale koji bi se onda uvrstili među video sadržaje web stranicu Ministarstva znanosti i obrazovanja a dio su tzv. škole za život. Važno je koliko je neka manjina organizirana, koliko je kapacitirana, koliko ima pomoć svoje matične države pa imamo vrlo pozitivne primjere obrazovnih sadržaja preko televizije koje su osigurali talijanska nacionalna manjina, mađarska ili češka, ali za srpsku nacionalnu manjinu treba kazati da za njene zahtjeve i potrebe nije bilo dovoljno sluha na Hrvatskoj televiziji .

Antonija Petričušić

Nema sumnje da je javni medijski servis od iznimne važnosti upravo kada se radi o promicanju vrijednosti i prava posebnih društvenih skupina, kada se radi o promicanju značaja društvene različitosti, kulture tolerancije itd. I naravno ne radi se tu samo o nacionalnim manjinama, a javna televizija trebala bi između ostaloga biti medij upoznavanja i zbližavanja. Kao članica Nadzornog odbora podsjetila bih da zakon o HRT jasno propisuje da taj javni medij u svojim programima mora osigurati zastupljenost programa koji imaju obrazovni karakter, da mora svojim programima pridonositi poštivanju različitosti i promicanju ljudskih i manjinskih prava itd., a to se također sve odnosi i na programe za djecu i mlade i to predstavlja jasno zakonsko uporište po kojem je program škole na trećem trebao

i morao uključiti i sadržavati i programe obrazovanja za pripadnike nacionalnih manjina te da produkcija tih programa nije smjela biti prepuštena manjinskim organizacijama i njihovom snalaženju već da je trebala biti dio paketa proizvodnje obrazovnih programa HRT u doba korona krize koji se proizvodi o trošku HRT i tako potvrđuje i iskazuje da djeca pripadnici nacionalnih manjina imaju jednak pristup obrazovanju kao i ostala djece u Hrvatskoj. Imali smo nedavno raspravu o tome i mogu kazati da sam donekle ostala iznenađena činjenicom da bogate zemlje zapadne Europe, zemlje koje držimo u mnogočemu vrlo konsolidiranim demokracijama nisu ni izdaleka adekvatno u vremenu ove krize odgovorila na potrebe osiguranja posebnih obrazovnih sadržaja i praksi za pripadnike određenih manjinskih skupina pa nisu čak ni organizirale nikakvo podučavanje putem javnog medijskog servisa. Jedan dio zemalja je isključivo prepustio nastavnicima da putem informatičke tehnologije posreduje nastavu u vremenu ove krize. Puno je bolja situacija u nekim zemljama centralne i jugoistočne Europe gdje postoje organizirani programi poduke preko javnih medijskih servis za pripadnike nacionalnih manjina (npr. u Slovačakoj, ili u Vojvodini u Srbiji ..) Pokazalo se još jednom zanimljiva činjenica da neke zemlje koje jesu ili su bile pod izvjesnim pritiskom uspostave i ostvarivanja manjinskih politika pokazuju da to nije bez razloga i bez nekih rezultata.“- rekla je dr. **Petričušić**.

Ovim prilogom završava se ciklus od 8 objava „U spektru bogatstva različitosti“

Autor: **Antun Brađašević**

Autora objavljenog sadržaja financijski podržava:
Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

This entry was posted on Tuesday, June 1st, 2021 at 8:38 pm and is filed under Nekategorizirano You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Responses are currently closed, but you can trackback from your own site.